NIEUWS IN DE MALACOLOGIE
(I)

door

R.G. Moolenbeek

Op verzoek van de redaktie van het CB wil ik in deze rubriek nieuwigheden op het gebied van de malacologie meer bekendheid geven. Ik zal mij hoofdzakelijk beperken tot het in het kort (meestal kritiekloos) weergeven van voornamelijk systematische, taxonomische en faunistische artikelen, zoals die in de voorgaande maanden in de vakliteratuur zijn verschenen. Het is geenszins de opzet om naar volledigheid te streven. Als basis voor de informatie dient de bibliotheek van onze vereniging.

In ROSSINIANA, bulletin van de Conch. Ver. van Nieuw Caledonië nr. 30 (januari 1986), vertelt ons lid Herman Strack in een inleidend artikel iets over de chitons van Nieuw Caledonië en eveneens treffen we het 10e artikel aan van ons lid Henk Dijkstra over "Les Pectinidae de N. Caledonië". In dit artikel behandelt hij Annachlamys kuhnholtzi.

In de Zuidafrikaanse STRANDLOPER nr. 215, januari 1986 worden door Liltved & Millard de Volutidae uit dat gebied besproken en op een 3-tal schitterende kleurenfoto's afgebeeld.

In IL NATURALISTA SICILIANO vol. 8 (3-4) beschrijven Moroni & Ruggieri een Nodulus lagruttai uit het Mioceen van Sicilië.

In de MITTEILUNGEN DTSCH. MALAKOZOOL. GES. 38: 45-49 vinden we een necrologie over Ludwig Hässlein (1906-1979). Hässlein, die in 1967 een eredoctoraat kreeg, publiceerde veel over de land- en zoetwatermollusken van Duitsland en in latere artikelen betrok hij vooral de oekologische en sociologische aspekten (molluskengemeenschappen) in zijn studies.

Reina & Savelli (BOLL. MALACOLOGICO 21: 322-326, dec. 1985) zijn het niet met Verduin (Basteria 48) eens over de naamgeving. Zij tonen aan dat de naam Rissoa ambigua Brugnone wel prioriteit heeft boven R. alleryana Aradas & Benoit. In hetzelfde nummer beschrijven Rosso & Saubade een 2-tal nieuwe soorten van het geslacht Ringicula uit kwartaire sedimenten in Senegal (R. rousellae en R. rosildae). Een opsomming van alle recent voorkomende Westafrikaanse Ringicula-soorten sluit het artikel af.

In NOTIZIARIO CISMA (= Centro Italiano di Studi Malacologica 6 (1-2)) worden door Hallgass Cerithiopsis urioi en C. acuminata als nieuwe soorten voor de Middellandse Zee beschreven en Amati (e.a.) beschrijft in een 3-tal artikelen drie nieuwe Alvania-soorten van de Middellandse Zee (A. settepassii, A. hallgassi en A. gagliniae).

Dat een geïntroduceerde soort dankbare kopij oplevert voor redakteurs, blijkt wel in het ZEEPAARD (uitgave van de Strandwerkgemeenschap). Met regelmaat verschijnt hierin de opmars van de Amerikaanse zwaardschede Ensis directus. In vol. 46(2) een artikel van Oosterbaan over een ongeschikte vestigingsplaats en in vol. 46(3) geeft Essink de huidige stand van zaken over de verspreiding in N.W.Europa.

In HAWAIIAN SHELL NEWS 34(3), maart 1986 een mededeling dat Dr. A. Myra KEEN (1906-1986) op 4 januari jl. is overleden. In het kort worden haar grote verdiensten voor de malacologie verwoord.

In IBERUS (= Soc. Espanola de malacologia) vol. 5: 53-58 beschrijft Prieto van N. Spanje de soort Helicella striatitala.

In MALAKOLOGISCHE ABHANDELUNGEN 10: 79-94 publiceert Jungbluth een lijst met Duitse namen voor de aldaar inheemse land- en zoetwaterslakken en tweekleppigen.

In het BULLETIN MAL. SOC. CHINA vol. 11, 1985 beschrijft Lan Cypraea vicdani, een kaurie die sterk gelijkt op C. martini, C. katsuae en C. musumea. In een ander artikel beschrijft Lan Punctacteon cebuanus, een soort die gelijkenis heeft met de schitterende Acteon eloiseae van Oman. Ook de landslakken komen aan bod met de beschrijving van Hemiphaedusa takkiriensis Chang. Vermeldenswaard is nog dat alle afbeeldingen in kleur zijn, zelfs bij een artikel over Helix aspersa!

Een posthuum uitgegeven artikel van Glibert vinden we in ANN. KON. BELGISCH VER. DIERKUNDE 115, getiteld "Les bivalves et gastéropodes du Bruxellien inférieur de la Belgique (Eocène moyen)". Vele nieuwe soorten bivalven en gastropoden worden beschreven. Een levensbeschrijving en bibliografie van de hand van Dhondt wordt bijgevoegd. Een bespreking van dit artikel is te vinden in het WTKG blad 23(1): 2.

Maar liefst 6 auteurs zijn nodig om het geslacht Erhaia (fam. Pomatiopsidae) te kreëren in de PROC. AC. NAT. SC. PHILADELPHIA 137: 48-78. Dit genus zal dus als volgt geciteerd moeten worden: Erhaia Davis, Kuo, Hoagland, P-L. Chen, Yang & D-J. Chen, 1985. In het artikel worden ook twee nieuwe soorten beschreven, maar nu blijken Davis & Kuo het alleen af te kunnen. Al met al heeft deze beschrijving tot gevolg dat men bv. in een soortenlijst de soort als volgt moet vermelden: Erhaia daliensis Davis & Kuo, 1985 in Davis, Kuo, Hoagland, P-L. Chen, Yang & D-J. Chen, 1985, om haar te kunnen terugvinden. Misschien iets voor het Guinness Book of Records? De soorten zijn beschreven van China en lijken conchyliologisch zeer sterk op het in Europa voorkomende geslacht Bythinella.

In VITA MARINA nov.-dec. 1985 start Jeroen Goud een serie artikelen over de "Noordzee weekdieren: Gastropoda". Een systematisch overzicht met zwart/wit afbeeldingen wordt afleveringsgewijze gegeven van de recente slakken welke leven in de Noordzee en op onze stranden aanspoelen. In de eerste aflevering komen o.a. Haliotis, Emarginula, Patella en andere napslakken aan de beurt. In de tweede aflevering (jan.-febr. 1986) worden de Trochidae behandeld.

In MISCELLANEA ZOOL. HUNGARICA beschrijft Varga (vol. 3: 41-44) een nieuwe landslak behorende tot de familie Urocyclidae. De soort heet Zonitarion baloghi en komt uit de Rep. Congo.

In VENUS (Jap. Malagological Soc.) 44(4) beschrijft Azuma een nieuwe Ovulide, Aperiovula yukitai van Japan.

Tot slot een vermelding van een artikel van ons lid Van Aartsen in LA CONCHIGLIA 18(202-203). Hij beschrijft hierin een tweelingsoort van Alvania scabra en noemt haar A. gothica. Het holotype is gevonden in Corsica.